

Tilsynsnotat

Vandløb: Seerdrup Å

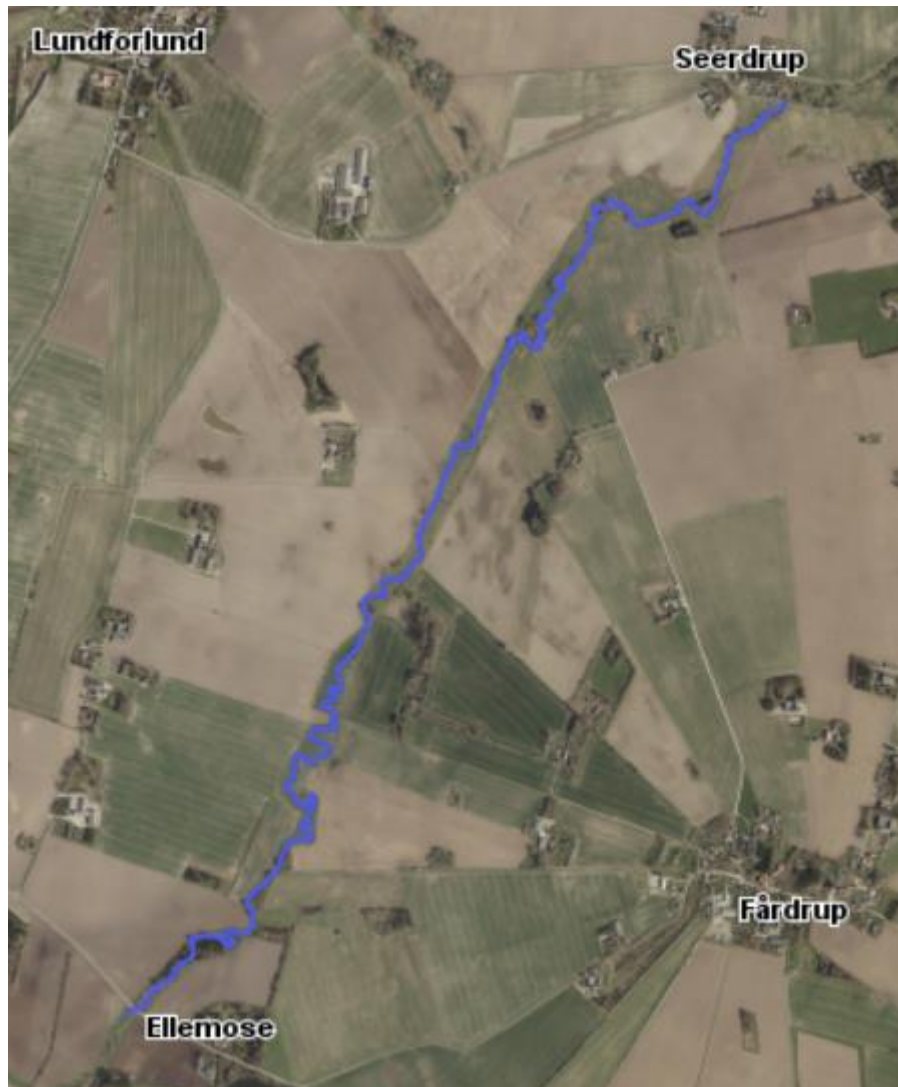
Udarbejdet af: Henrik Poulsen

Tidspunkt: Den 22.07.2019 kl. 10.00-17.00

Vejret: Gråvejr/regn

Lokalisation: Seerdrup Å fra Seerdrupvej til Fårdrupvej. Seerdrup Å st. 440- 4060

Oversigtskort.

Baggrund:

Klage over vedligeholdelse ifm. første grødeskæring.

Seerdrup Å er et offentlig vandløb som administreres ud fra Q/H regulativet "Regulativ for Seerdrup Å, Amtsvandløb nr. 26" vedtaget den 16. marts 1992.

Seerdrup Å er den nederste del af Lindes Å systemet, bestående af Seerdrup Å, Harrested Å, Halkevad Å, Lindes Å og Vejrbæk.

For at opfylde fastlagte målsætninger for vandkvaliteten i vandløbet er der tidligere udført flere restaureringsprojekter hvor der er benyttet følgende virkemidler:

- Genslyngning af vandløb
- Ny vandløbsbund
- Udlægning af skjulesten
- Plantning af skyggegivende bredvegetation
- Etablering af gydebanker
- Etablering af midlertidigt sandfang

Tilsyn.

Følgende forhold er observeret på tilsynet:

Bundforhold.

- **Bundsubstrat og bundforhold:** Overvejende fast stenbund med mindre strækninger med sandaflejringer og blødbund. Meget varierende vanddybde og større sten udlagt i varierende størrelse (Foto 1-4).
Bundforholdene veksler mellem høl og stryg og de udlagte gydebanker skaber et terrasseformet vandspejl da gydebankerne er dimensionsgivende for vandspejlet opstrøms. Der ses stor vanddybde på strækningerne mellem de udlagte gydebanker.
- **Vandløbsplanter:** Flere steder vandstjerne, børsteblandet vandaks, smalbladet mærke, mange trådformede grønalger samt sandsynligvis enkelte vandranunkel. (Se foto 4 & 6).

Derudover ses der meget stor forekomst af grenet pindsvineknap og tagrør som har bredt sig langt ud i vandløbet. Der ses derfor massive mængder aflagt grøde på bræmmen efter første grødeskæring (foto 7--10)

Brinkforhold.

Anlæg/brink:

Vandstanden svinger i vandløbet mere end 1.2 meter i løbet af en normal sæson (bilag 1). Der ses derfor en meget dynamisk brink med hyppige brinknedskridninger og en stor sedimenttransport samt aflejringer (foto 11-12). Dette har på lange strækninger ført til en akkumulering af sediment ovenpå udlagte sten, hvor der i dag vokser grenet pindsvineknap. Andre steder skabes variationer i brink via væltet træer, hvor "rod-kagen" har fået lov at ligge og hvor der bl.a. findes ynglende isfugle (Foto 13)

Brinkvegetation: Forskellige græsarter samt agerpadderok. Derudover vokser der bl.a. problemarter som stor nælde, rød hestehov samt dueurt.

Beskygningsgrad:

Ca. 20-25% af vandløbet er beskyttet. Primært af pil og rødel.

På flere strækninger vokser der pil i vandløbsprofilen (foto 14)

Strømforhold:

Vandløbet har generelt en høj slyngningsgrad (se oversigts foto) som er skabt af de udførte genslyngningsprojekter, udlagte sten/brinksikringer samt pil i vandløbsprofilen (Foto 14)

Den regulativmæssige strømrende er på langt de fleste strækninger overholdt ift. de regulativmæssige krav. Ligesom der ikke ses problemer med vandføringen i forhold til de dræn der kunne erkendes på tilsynet (foto 15 og 16) Det bemærkes dog, at der ved ca. st. 600 er dræn der står delvis under vandspejl.

Vedligeholdelsen.

Metode: Manuel vedligeholdelse. Pga. af årets store vækst i grøden er vedligeholdelsen, i lighed med tidligere lignende år, blevet suppleret med topskæring af en mejekurv. Termin 20/5 til 1/7.

Bund: Der kan ikke erkendes skade på den nuværende bund. Der ses dog mindre mængder småsten over Brink/kronekant (max 5 liter). Det vurderes, at de har siddet fast i rødderne på pindsvineknop.

Vandplanter: Som tidligere nævnt er der skåret og fjernet store mængder pindsvineknop og tagrør (foto 8 og 10). En række mere positive planter er efterladt for at sikre miljøforholdene.

Strømrenden: Strømrenden er generelt overholdt, dog ses flere mindre strækninger (ca. st. 1680 er der, pr instruks fra administrationen, fx udvist hensyn til ynglende isfugl) hvor strømrenden ikke lever op til regulativet krav.

Brink:

Mejekurvens topskæringen har lavet skader/ "sår" på brinken på en række strækninger. Der er fundet ca. 10 steder med i alt anslået 250 meter med skader på brinken. Det kan ikke afvises, at der er fjernet overhængende brinker men det vurderes at være i meget lille grad.

Skaderne på brinken er under alle omstændigheder i strid med regulativets bestemmelse om en skånsom vedligeholdelse.

Oprenset materiale:

Der er flere steder opgravet sediment. Dette er delvis sket ifm. optagning af pindsvineknop.

To steder er der fundet store sten som er gravet op af brinken (foto 27 og 28)

Disse forhold er i strid med regulativets anvisninger.

Samlet vurdering af vedligeholdelsen.

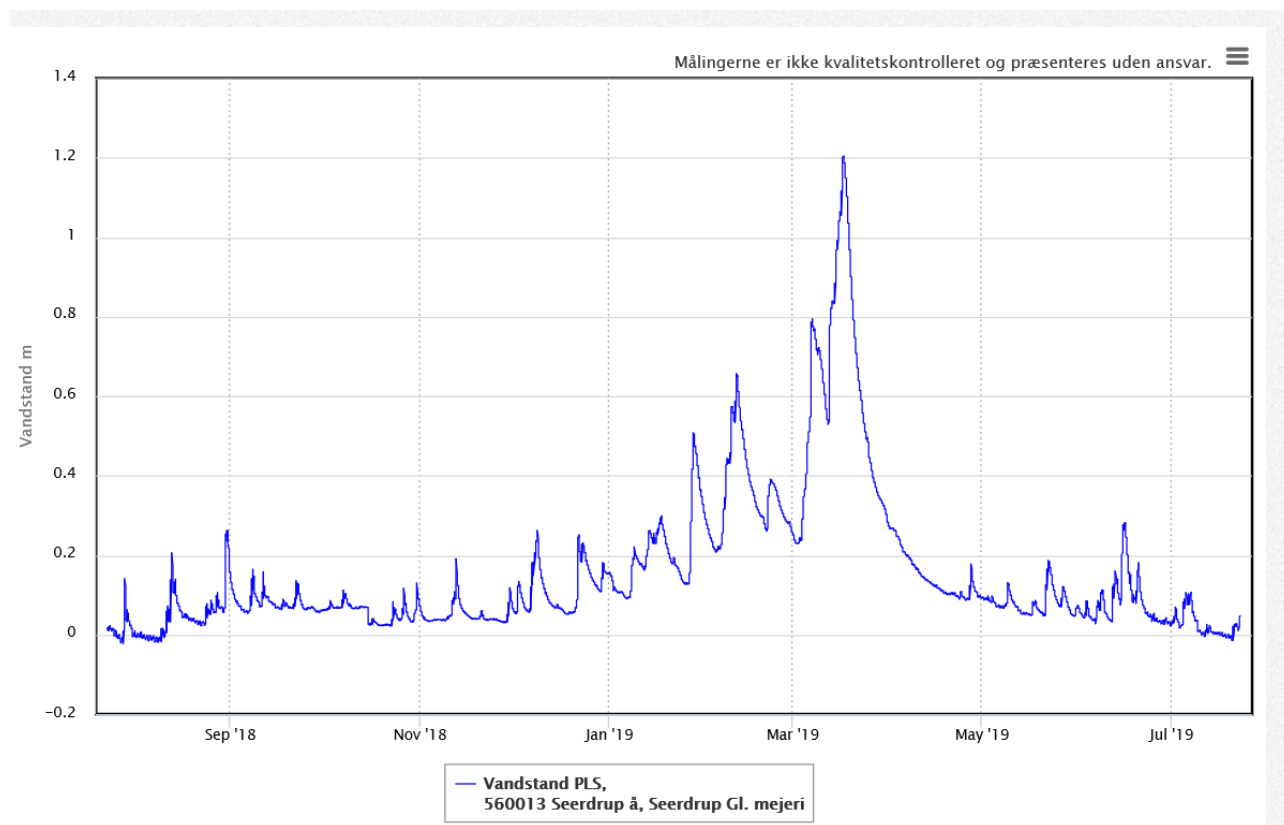
Vedligeholdelse af strækningen er teknisk vanskelig pga. den stærkt varierende vandløbsbund og de ustabile brinker. At der vokser problemarter som pindsvineknop og tagrør ovenpå udlagte sten og gydegrus vanskeliggør vedligeholdelsen yderligere. Vedligeholdelsen har derudover været meget ressourcekrævende pga. årets store grødevækst.

Der er tidligere blevet benyttet metoden topskæring på strækningen men det skal understreges, at vedligeholdelsen i år har været for hårdhændet og i strid med regulativet.

De negative konsekvenser på miljøforholdene vurderes dog ikke at have en signifikant påvirkning på vandløbets økologiske tilstand.

Bilag til tilsynsnotat.

Bilag 1. Vandstand i Seerdrup Å.

Bilag 2 - Fotodokumentation

Foto 1

Foto 2

Foto 3

Foto 4

Foto 5

Foto 6

Foto 7

Foto 8

Foto 9

Foto 10

Foto 11

Foto 12

Foto 13

Foto 14

Foto 15

Foto 16

Foto 17 og 18

Foto 19 og 20

Foto 21 og 22

Foto 23 og 24

Foto 25 og 26

Foto 27 og 28